

LLISTA D'ESPÈCIES DE L'EXPOSICIÓ DE FONGS ORGANITZADA A BARCELONA, L'OCTUBRE DE 1977.

per Xavier Llimona¹

RESUM

Llista de 200 espècies de fongs recollides principalment al Barcelonès, Maresme, Vallès oriental i occidental, Anoia i La Selva, entre els dies 20 i 23 d'Octubre de 1977 i presentades a l'exposició micològica de la Virreina. Amb totes les limitacions del cas, dóna una idea de la composició de la flora macromicètica dels boscos mesomediterranis que envolten Barcelona, en un moment proper al començament de la represa tardoral de l'activitat fúngica.

RÉSUMÉ

Liste de 200 espèces de champignons récoltés autour de Barcelone, entre le 20 et le 23 Octobre de 1977, à l'occasion de l'exposition mycologique annuelle organisée par l'Institut Botanique de Barcelone et la Societat Catalana de Micologia. Compte tenu des limitations de son élaboration, ce petit catalogue doit aider à se faire une idée de l'état de la floraison des macromycètes dans les bois de l'étage mésoméditerranéen, sur substrat siliceux ou calcaire, qui entourent Barcelone, dans un moment peu éloigné de la reprise automnale de l'activité fongique dans le climat méditerranéen.

Les exposicions de fongs ténen una gran tradició a Catalunya i representen l'oportunitat de veure una gran quantitat de material, de procedència variada, recollit aproximadament els mateixos dies immediatament anteriors a l'exposició. Aquesta circumstància fa que la llista de les espècies presentades representi en certa manera una instantànea de la fructificació fúngica del moment, al voltant de la localitat on ha tingut lloc l'exposició.

Ara bé, la mateixa natura efímera del material, les presses de l'organització i les limitacions en els coneixements micològics dels organitzadors fan que la mostra exposada es separi d'una de veritablement representativa en diversos aspectes:

1. No hi figuren les espècies petites o difícils de veure, que, o bé no han estat collides, o s'han assecat abans de poder esser exposades.
2. No hi figuren les espècies difícils de reconèixer sense el concurs del microscopi o poc conegudes pels encarregats de la identificació, que prefereixen dexar-les de banda.
3. Hi poden haver confusions en la identificació, o es pot produir l'atribució d'espècies rares a espècies comunes.

¹Depart. de Botànica. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona.

4. No s'acostuma a prendre nota de les localitats de procedència del material, ni de dates, ni de recol·lector, i això fa que les citacions tinguin poc interès si no és per a una check-list de tot Catalunya.

5. No es guarda material sec per a verificació.

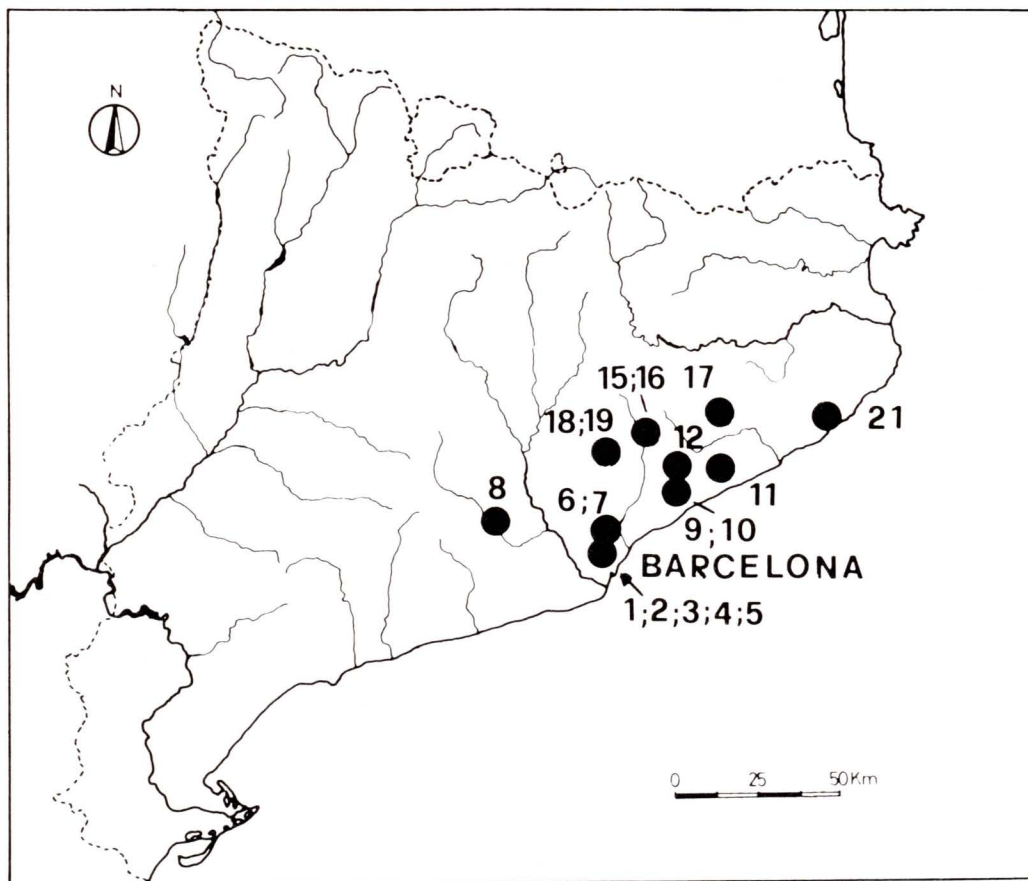
Malgrat tot, en el cas de l'exposició de 1977, organitzada per l'Institut Botànic de Barcelona i per la Societat Catalana de Micologia al Palau de la Virreina, varem fer un esforç per prendre nota de la procedència del material. Per altra banda, la presència entre nosaltres de G. Malençon (Valognes) va permetre de sotmetre-li una sèrie d'exemplars crítics, que ell va revisar.

No obstant, hem de precisar que la majoria de les espècies mencionades no varen esser vistes pel gran micòleg. Excepte on s'indica «Rev. Malçn.», cal considerar que la responsabilitat de la identificació és dels organitzadors de l'exposició i, especialment, de qui signa aquesta nota.

Procedència del material

La xifra que precedeix cada localitat és la utilitzada en el Catàleg per a precisar la procedència de cada espècie. (Vegeu mapa 1).

1. Collserola. Bosc de *Quercus ilex* i de *Qu. cerrioides*. 20.10.77 (27 espècies).
2. Font Grogà. Roureda de *Quercus cerrioides*, a l'obaga del Tibidabo. Leg. J. Girbal. 20.10.77 (5 esp.).
3. Collserola. Tibidabo i Les Planes. Leg. J. Casellas. 23.10.77 (4 esp.)
4. Les Planes (Collserola). Bosc de *Pinus halepensis* i *Quercus ilex*. Leg. Escola Baloo. 20.10.77 (20 esp.).
5. Collserola Est. Entre La Flor de Maig i el Forat del Vent. Leg. J. Girbal 20.10.77 (23 esp.).
6. Bellaterra. Pinedes de *P. halepensis* amb *Quercus ilex*. Leg. J. Girbal. 20.10.77 (6 esp.).
7. Cerdanyola. Leg. P. Vilarroya. 21.10.77 (23 esp.).
8. Capellades. Pinedes amb *Quercus ilex*. Leg. C. Muntaner (26 esp.).
9. Cabriels. Pinedes i alzinars. Leg. M. Tabarés. 22.10.77 (27 esp.).
10. Orrius. Leg. A. Mena. 20.10.77 (20 esp.).
11. El Corredor, entre Dosrius i Vallgorguina. Leg. A. Rocabrúna. 22.10.77 (26 esp.).
12. El Far, vora Llinars. Pinedes i suredes, Leg. L. Comorera. 22.10.77 (80 esp.).
13. Aiguafreda. Vall de l'Avencó. Alzinars. Leg. E. Gràcia, A. Romo i P. Montserrat. 22.10.77 (32 esp.).
14. L'Avencó. Leg. Inst. Botànic. 20.10.77 (1 esp.).
15. Aiguafreda. Vall de l'Avencó. Leg. A. Tomàs. 21.10.77. (14 esp.).
16. Aiguafreda. Leg. M. Ballesteros. 22.10.77 (25 esp.).
17. St. Feliu de Buixalleu. Leg. Duran, Rocabrúna i López. (43 esp.).
18. St. Feliu de Codines. Bosc de *Quercus ilex*. Leg. Alumnes de J. Girbal. 20.10.77 (22 esp.).
19. St. Quirze Safaja. Bosc de *Quercus pubescens*. Leg. Alumnes de J. Girbal. 20.10.77 (15 esp.).
20. St. Quirze Safaja. Pineda de *Pinus halepensis*. Leg. Alumnes de J. Girbal. 20.10.77 (16 esp.).
21. St. Feliu de Guixols. Ermita de St. Baldiri. Leg. Estapé. 22.10.77 (2 esp.).

Catàleg d'Espècies

Disposades per ordre alfabètic. Les xifres corresponen a les localitats on han estat trobades. (Vegeu llista de localitats i mapa).

<i>Acanthocystis petaloides</i>	2.
<i>Agaricus arvensis</i>	2.
<i>Agaricus campestris</i>	8.
<i>Agaricus semotus</i>	5.-17.
<i>Agaricus sylvaticus</i>	1.-2.-5.-6.-7.-8.-20.
<i>Agaricus sylvicola</i>	5.
<i>Aleuria aurantia</i>	11.-19.
<i>Amanita citrina</i>	9.-10.-11.-12.-17.
<i>Amanita gemmata</i> var. <i>amici</i>	21.
<i>Amanita pantherina</i>	12.

Amanita phalloides	8.-13.-19.
Amanita rubescens	17.
Amanitopsis fulva	4.
Astraeus hygrometricus	11.-12.-13.
Boletus amarellus	11.
Boletus bellinii	12.
Boletus castaneus	12.-17.
Boletus chrysenteron	8.-12.
Boletus fluryi (= <i>collinitus</i>)	5.-6.-7.-10.-11.
Boletus granulatus	2.-8.-11.-16.
Boletus luteus	19.
Boletus queletii	8.-9.-12.
Boletus variegatus	18.-20.-19.
Cantharellus cibarius	7.-9.-11.-12.-18.
Craterellus cornucopicles	11.
Cantharellus lutescens	9.-12.-13.-16.-19.
Cantharellus tubaeformis	17.
Calodon ferrugineum	1.-4.-5.-7.-8.-9.-11.-19.-20.
Calodon cf. nigrum (= <i>Phellodon</i> n.)	17.
Calvatia caelata (= <i>C. utriformis</i>)	12.
Clavaria pistillaris	9.-11.-12.-13.
Clavaria truncata	9.-11.-17.
Clitocybe alexandri	4.-8.-21.
Clitocybe cf. cerussata	13.-16.
Clitocybe costata	2.-5.-10.
Clitocybe diatreta. (Det. Malçn.)	17.
Clitocybe dicolor	20.
Clitocybe geotropa	5.-7.-9.
Clitocybe gibba. (= <i>infundibuliformis</i>)	1.-4.-5.-10.
Clitocybe hydrogramma (Det. Malçn.)	18.
Clitocybe inversa (= <i>Lepista</i> i.)	1.-2.-7.-8.-9.-11.-13.-16.-17.
Clitocybe nebularis	9.
Clitocybe odora	2.-5.-11.-12.-15.
Clitocybe phyllophila	16.
Clitopilus prunulus	1.-9.-10.-11.-13.-16.-17.-18.
Coltricia perennis	12.
Crucibulum laeve	8.-12.
Collybia butyracea	2.-7.-8.-10.-11.-13.-18.-19.
Collybia maculata	7.-20.
Collybia radicata	2.
Collybia platyphylla	11.
Coriolus versicolor	8.
Coriolus zonatus	12.
Cortinarius anomalus	17.
Cortinarius bovinus	17.-18.
Cortinarius causticus	1.-7.-11.
Cortinarius elatior	17.
Cortinarius infractus	17.-18.-20.

Cortinarius largus	17.
Cortinarius malachus	4.
Cortinarius mucosus	15.-17.
Cortinarius multiformis	13.
Cortinarius parafulmineus	17.
Cortinarius rufoolivascens	15.-17.
Cortinarius subpurpurascens	9.
Cortinarius torvus	13.
Cortinarius trivialis	4.-13.-20.
Cystodema amianthinum	17.-20.
Cystoderma granulorum	11.
Dacrymyces stillatus	12.
Drosophila appendiculata	11.
Endoptychium agaricoides	11.
Entoloma (Leptonia) incanum	16.
Entoloma lividoalbum	17.
Entoloma (Nolanea) mammosum	13.
Entoloma rhodopolium (Det. Malçn.)	1.-2.-12.
Flammula carbonaria	10.
Flammula gummosa (= <i>Pholiota g.</i>)	1.-11.
Fomes annosus (= <i>Heterobasidium annosum</i>)	18.
Galera badipes	12.-13.
Galera hypnorum	16.
Ganoderma lucidum	11.-12.-17.
Gaestrum pectinatum	5.
Gaestrum rufescens	1.-2.-4.-6.-11.-16.-18.
Gomphidius viscidus (= <i>Chroogomphus rutilus</i>)	2.-7.-8.-9.-10.-11.-12.-16.
Gymnopilus spectabilis	7.-8.-11.-13.
Hebeloma crustuliniforme	1.
Hebeloma edurum	8.-16.-18.-20.
Hebeloma mesophaeum	3.
Hebeloma sinapizans	7.-13.-15.
Helvella crispa	18.
Hypomyces lateritius	15.
Hydnum repandum	16.
Hydnum rufescens	7.-11.-12.-13.-18.
Hygrophorus agathosmus	11.
Hygrophorus conicus	11.-16.
Hygrophorus cossus	17.
Hygrophorus chlorophanus	15.-16.
Hygrophorus dichrous	9.-11.-12.-16.
Hygrophorus eburneus	13.
Hygrophorus pratensis	13.
Hygrophorus puniceus	13.
Hygrophorus russula	11.-13.-18.

Hygrophoropsis aurantiaca	15.-16.
Hypoloma capnoides	8.
Hypoloma fasciculare	1.-3.-4.-7.-11.-12.-13.
Inocybe gausapatum	18.
Inocybe geophylla	10.
Laccaria laccata	1.-5.-9.-11.-12.-17.
Lachnea hemisphaerica	4.
Lacrymaria velutina	11.
Lactarius deliciosus	5.-10.-11.-12.-15.
Lactarius chrysorrheus	1.-2.-3.-5.-8.-9.-11.-13.-17.-19.-20.
Lactarius fuliginosus	10.-12.-17.
Lactarius hepaticus	10.
Lactarius sanguifluus	11.
Lactarius uvidus	4.-9.-10.-11.-12.-13.-17.
Lactarius vellereus	5.-17.
Lactarius vietus (Det. Malçn.)	18.
Lactarius volemus	17.
Lactarius zonarius	5.
Lenzites saepiaria	7.
Lepiota cristata	1.-12.-15.-17.
Lepiota excoriata	6.-11.
Lepiota naucina	6.
Lepiota procera	3.-4.-7.-11.-12.
Lepiota rhacodes	9.
Lepista irina	10.
Lepista nuda	13.
Lepista sordida	9.
Leptoporus arcularius	7.-13.
Lyophyllum aggregatum	11.
Lycoperdon gemmatum	9.
Lycoperdon cf. molle	20.
Lycoperdon perlatum	4.-5.-7.-8.-11.-12.-13.-16.-18.-19.-20.
Lycoperdon umbrinum	4.
Marasmius candidus	10.-11.
Marasmius dryophilus	1.-2.-4.-11.-13.
Marasmius oreades	11.
Marasmius terginus	4.
Melanogaster sp.	17.
Mycena lactea	16.
Mycena pura	2.-4.-5.-7.-12.-16.-17.
Mycena seynii	12.-16.
Mycogone rosea (Det. Malç.)	19.
Nyctalis asterophora	20.
Omphalina fibula (= <i>Rickenelaf.</i>)	14.-16.
Otidea alutacea	9.-11.-12.
Paxillus panuoides	11.

Peziza badioconfusa	9.
Phellinus torulosus	4.-8.-12.
Pisolithus arhizus	12.
Ramaria abietina	4.
Ramaria botrytis	18.
Ramaria cinerea	16.
Ramaria formosa	7.-19.
Rhizopogon luteolus	11.
Rhizopogon rubescens	5.-7.-16.-17.
Russula adusta	12.
Russula amoenolens	5.
Russula aurata	12.
Russula badia	18.
Russula chamaeleontina	11.-17.
Russula chloroides	10.
Russula decipiens	10.
Russula delica	1.-5.-8.-11.
Russula densifolia	1.-4.-5.-7.-13.
Russula emetica	11.
Russula fallax (= <i>fragilis</i>)	1.-10.«11.-15.-16.-19.
Russula foetens	5.
Russula galochroa	1.
Russula integra	1.
Russula lepida (Det. Malçn.)	1.-17.
Russula nigricans	20.
Russula ochroleuca	1.-6.
Russula olivacea	9.
Russula pectinata	12.
Russula rosea	1.-7.-13.
Russula sanguinea	1.-5.-8.-10.-12.-16.-19.-20.
Russula torulosa	1.-8.-10.-11.-12.-17.-19.
Russula xerampelina	9.
Sarcodon imbricatum	19.
Schizophyllum commune	8.
Scleroderma geaster	11.
Scleroderma vulgare	8.
Stereum hirsutum	8.-11.-12.-13.
Stropharia aeruginosa var. albocyanea	4.-15.
Tricholoma acerbum	11.-13.-17.
Tricholoma album	12.
Tricholoma atosquamosum	1.-9.-11.-12.-18.
Tricholoma psammopus (Det. Malçn.)	18.
Tricholoma saponaceum	9.-11.-12.-17.
Tricholoma sciodes	17.
Tricholoma sejunctum	17.
Tricholoma squarrulosum (Det. Malçn.)	17.
Tricholoma sulphureum	9.-17.

Tricholoma terreum	15.
Tricholoma ustaloides	1.
Tulostoma brumale	8.-15.
Ustilago maydis	12.

Una mirada a la llista ens mostra una elevada freqüència d'algunes de les «grans espècies» dels voltants de Barcelona. Recordem-ne algunes que podrien servir per a caracteritzar la nostra flora de l'àrea potencial del *Viburno-Quercetum ilicis*, ocupada molt sovint per brolles arbrades amb pi blanc:

Agaricus sylvaticus, *Calodon ferrugineum*, *Clitocybe gibba*, *Chroogomphus rutilus*, *Collybia butyracea*, *Cortinarius trivialis*, *Geastrum rufescens*, *Hebeloma edurum*, *Hydum rufescens*, *Hypholoma fasciculare*, *Laccaria laccata*, *Lactarius chrysorrheus*, (els pinetells i els rovellons, *L. deliciosus* i *L. sanguifluus*, hi eren infrarepresentats per raons òbvies), *Macrolepiota procera*, *Lepista inversa*, *Lycoperdon perlatum*, *Marasmius dryophilus*, *Mycena pura*, *Rhizopogon rubescens*, *Russula sanguinea*, *R. torulosa*, *Stereum hirstum*, *Suillus collinitus*, etc...

Aprendre's aquestes espècies pot representar un bon començament pel barceloní que vulgui familiaritzar-se amb els bolets que pot trobar més sovint.